

Старэйшы летапісец роду Гарэцкіх

13 снежня ў Нацыянальнай бібліятэцы Беларусі адбылася юбілейная вечарына акадэміка Радзіма Гаўрылавіча Гарэцкага. Бібліятэка падрыхтавала кніжную выставу, на якой былі прадстаўлены шматлікія кнігі навукоўца і пісьменніка. Радзім Гаўрылавіч перадаў у дар бібліятэцы сваю новую кнігу "Апантаны Бацькаўшчынай".

Радзім Гарэцкі з'яўляецца аўтарам 515 навуковых прац па геалогіі і агулам каля 1000 артыкулаў на тэмы грамадскага жыцця, культуры, літаратуры і беларускай мовы.

Апантаны навукай, мэтанакіраваны і мужны Радзім Гаўрылавіч усё сваё свядомае жыццё быў упэўненым і непакісным на сваіх шляхах. Ён заўсёды адстойвае нацыянальны каштоўнасці і выказвае маральную пазіцыю, сваім аўтарытэтам акрэслівае важныя агульнанацыянальныя падзеі. Днямі акадэмік Р.Г. Гарэцкі быў узнагароджаны вышэйшай узнагародай НАН Беларусі - Залатым медалём за развіццё навукі.

Святочную вечарыну вёў намеснік старшыні Беларускага фонду культуры, пісьменнік і грамадскі дзеяч Анатоль Іванавіч Бутэвіч. Да яго прывітанніў далучыліся Тадэвуш Стружэцкі і Уладзімір Гілеп.

Успамінаючы свае доўгае жыццё, акадэмік Гарэцкі ўмоўна вызначыў асноўныя 20-гадовыя цыклы: дзяцінства і жыццё на Беламора-Балтыйскім канале, працу ў Маскве ў Акадэміі Навук СССР і яшчэ два 20-гадовыя цыклы плённай навуковай дзейнасці на Беларусі.

З маленства яму было горка насіць на сябе найменне сына ворага народа, быць пазбаўленым роднага кута, які бальшавікі адабралі ў 1928 годзе.

Радзім Гаўрылавіч узгадваў эпізоды дзяцінства, протыя, яле трывалыя маральныя прыныцы, на якіх яго вхоўваў бацька. Распавядаў вучоны пра свой першы паход на лодках разам з Гаўрылам Іванавічам па рацэ Каме, які вызначыў яго пакліканне да геалогіі. Р.Г. Гарэцкі вывучаў архітэктурную зямлі на 100 кіламетраў углыб, у 33 гады ён стаў кандыдатам навук, а у 41 год - ужо доктарам навук.

Радзіма Гаўрылавіча

прышлі павіншаваць унучкі Якуба Коласа Марыя Міхайлаўна і Вера Данілаўна. Вялікае сяброўства звязвала сям'ю Гарэцкіх з сям'ёй Якуба Коласа, пра што сведчаць лісты, дарчыя надпісы на кнігах, якія захаваліся.

- Радзім Гаўрылавіч уяўляе для нас прыклад стойкасці, мудрасці, бадзёрасці! Ён умее слухаць сэрца зямлі. Яго геалагічна моцнае здароўе дапамагае яму падтрымліваць усіх нас! - адзначыла Марыя Міхайлаўна Міцкевіч.

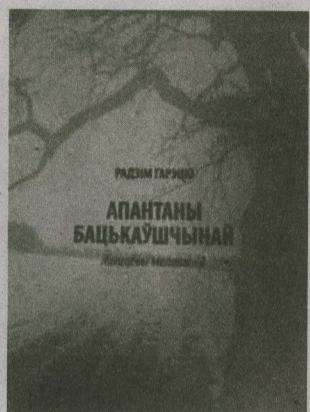
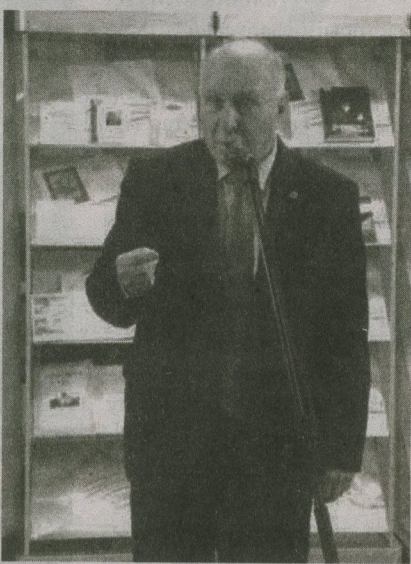
- Юбілей акадэміка Гарэцкага - свята для беларускай нацыі! - прамовіў старшыня Саюза беларускіх мастакоў, вядомы графік і паэт Рыгор Сітніца, - гэта сведчанне таго, што яна не пакінецца! Гарэцкі сталі брэндам Беларусі, такім як Еўфрасіння Полацкая і Скарына, як Васіль Быкаў, як Рыгор Барадулін. Мы шчаслівыя прысутнічаць на гэтым свяце. Асабіста я рады, калі мне бадзёрым голасам тэлефануе акадэмік Гарэцкі і паведамляе пра важныя грамадскія падзеі. Ён навечна замацаваў свайму роду месца ў гісторыі, у нацыянальнай вечнасці!

Старшыня Саюза беларускіх пісьменнікаў Барыс Пятровіч павіншаваў слыннага навукоўца і сябра Саюза беларускіх пісьменнікаў і прызнаў факт, што Радзім Гарэцкі стварыў новы жанр у беларускай літаратуры, аб'яднаўшы лірычныя мініяцюры, нататкі, згадкі пра сяброў у своеасабовы ме-

ланж.

Калісьці рэкамендацыю на ўступленне ў Саюз пісьменнікаў Радзіму Гаўрылавічу даваў Язэп Янушкевіч. Прысутны на вечарыне спадар Язэп з букетам кветак у руках пажадаў юбіляру творчага натхнення і поспехаў.

- Судакрананне з ім прыносіць святло! - прызнаўся паэт Васіль Зуёнак. - Ідзе ўзбагачэнне інтэлекту і назапашванне энергіі! Радзім Гаўрылавіч дзеліцца духоўным багаццем з шырокім колам людзей, перадае свой багаты жыццёвы досвед. Яго кнігі, сюжэты, характары - залатая сумесь, створаная інтэлектуальнымі пласцімі, - адзначаў Васіль Зуёнак.

Словы віншавання і пашаны выказала юбіляру старшыня Рады ГА ЗБС "Бацькаўшчына" Ніна Шыдлоўская:

- Немагчыма пераацаніць унёсак акадэміка Гарэцкага ў арганізацыю і правядзенне I зезда беларусаў свету ў 1993 годзе. Радзім Гаўрылавіч здзейсніў акт аднаўлення беларускай нацыі, ён паспрыяў кансалідацыі беларусаў замежжа, ён пераконаваў прадстаўнікоў дыяспары паспрыяць Беларусі!

- Мы вельмі шануем Радзіма Гаўрылавіча, вялікага вучонага, глыбокага, духоўна багатага чалавека, імклівага і шчырага сябра, - прамовіла Тарэза Голуб. - Ён з'яўляецца сапраўдным рухавіком сумесных спраў з музеем гісторыі беларускай літаратуры, а найперш - Міжнароднай канферэнцыі "Гарэцкія чытанні", якая адбылася ўжо 26 разоў. Сіла і моц роднага карэння, як пісаў Максім Гарэцкі, давала прадстаўнікам сям'і Гарэцкіх стойкасць, мужнасць, жаданне рабіць для народа.

Кандыдат гістарычных навук Наталля Гардзюк пачытала віншаванне шаноўнаму юбіляру ад яго старэйшых сяброў з-за акіяна Вітаўта Кіпеля і Янкі Запрудніка. Народная артыстка Беларусі Таццяна Мархель з імпрэтам заспявала любіму юбіляру песню Ефрасінні Гарэцкай "Кум і кума".

На завяршэнне вечарыны Радзім Гаўрылавіч і Галіна Рыгораўна шчодро пачаставалі гасцей. Днямі былі геолог і спадарожніца па жыцці шаноўнага акадэміка, Галіна Рыгораўна Гарэцкая, таксама адзначыла свой юбілей. Ёй былі выказаны словы пашаны і ўдзячнасці і падараны букеты кветак.

Эла Дзвінская,
фота аўтара.